

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากปัจจุบันสภาพสังคมประสมปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ทั้งปัญหาด้านการเมืองไม่มั่นคง ทำให้เกิดผลกระทบแก่ธุรกิจ บริษัท และองค์การต่างๆ ต้องประสบปัญหาภัยการณ์ชลอตัวทางเศรษฐกิจ บางบริษัทต้องปิดตัวลง หรือแก้ไขปัญหาโดยการลดจำนวนพนักงานลง ทั้งที่พนักงานเป็นปัจจัยทางการบริหารองค์การที่สำคัญ อันจะทำให้องค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากปัญหานี้ทำให้พนักงานในบริษัทขาดหัวใจ แล้วมีความผูกพันต่อองค์การลดลง เนื่องจากไม่มีความมั่นใจในสถานการณ์ จึงส่งผลทำให้ประสบปัญหาพนักงานการลาออกและเปลี่ยนงานบ่อย ทำให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง และองค์การขาดประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงาน (อรุณรัตน์ คล้ายพงษ์, 2550)

จากการศึกษาของ สมชัย แก้วละอุ่ย (2531) พบว่า ความผูกพันต่อองค์การ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะบันดาลให้กิจการขององค์การประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรือเป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพ และ Angle and Perry (1981) ศึกษาพบว่า หากสามารถลดความผูกพันต่อองค์การจะเกิดผลเสียหายติดตามมาหลายประการ ได้แก่ ความเลื่อยชาในการปฏิบัติงาน การลดลงของผลผลิต การขาดงาน และลาออกในที่สุด Allen and Meyer (1990) กล่าวว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีระดับความผูกพันต่อองค์การสูงจะมีอัตราการขาดงาน (Turnover) ต่ำ ดังนั้น ปัจจุบันจึงมีผู้สนใจศึกษาและนำแนวคิดส่งเสริมให้เกิดความผูกพันต่อองค์การมาประยุกต์ใช้ในองค์การ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์การให้มากขึ้นเป็นที่ยอมรับกันว่า องค์การใด หากพนักงานมีความผูกพันต่อองค์การสูง จะทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์การ เนื่องจากพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์การจะทุ่มเทและใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ในการทำงาน ทำงานเต็มเม็ดเต็มหน่วย ทุ่มเทความรู้ความสามารถสามารถขององตนเพื่องค์การ ต้องการคงอยู่และต้องการทำให้องค์การเจริญก้าวหน้า และพยายามรักษาสถานภาพของการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การไว้ โดยไม่ลาออกหรือย้ายไปที่อื่นๆ พนักงานมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ โดยการแสดงตน ซึ่งหมายถึงความภาคภูมิใจในองค์การ ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ (พรพรวณ ศรีไชวงศ์, 2541)

The Gallup Organization (Gallup) บริษัทที่ปรึกษาและวิจัยชั้นนำของโลก ได้มอบรางวัล Great Workplace Award หรือ สุดยอดองค์การที่น่าทำงาน พิจารณาคัดเลือกจากองค์การชั้นนำของประเทศต่าง ๆ จากฐานข้อมูลบริษัทหลายล้านแห่งทั่วโลก โดยพิจารณาตัวเลขความสามารถของพนักงานและความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์การ ซึ่งองค์การที่ได้รับรางวัลในครั้งนี้ล้วนมีส่วนในการสร้างมาตรฐานใหม่ของการสร้างความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์การ ผลสำรวจดังกล่าว นี้ มาจากฐานข้อมูลขององค์การ บริษัทและหน่วยงานต่าง ๆ หลายล้านแห่งพบว่า องค์การเหล่านี้ มองไปไก่เกินกว่าเรื่องของ ผลประโยชน์ที่มอบให้กับพนักงาน แต่จะเน้นในการสร้างความผูกพันทางใจของพนักงานให้เชื่อมโยงกับจุดมุ่งหมายและการเติบโตขององค์การ (วัฒนี สมจิตต์, 2551)

จากการศึกษา วิจัยของนักวิชาการหลายท่าน จึงสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์การมีประสิทธิภาพ พนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์การจะทำให้องค์การเกิดความคุ้มค่าที่ได้จ้างพนักงานมาทำงาน ปัจจุบันจึงมีผู้สนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ หรือปัจจัยที่ทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อองค์การมากขึ้น นำไปสู่การพัฒนา และประยุกต์ใช้สร้างความผูกพันในองค์การของตน ซึ่งปริยาพร วงศ์อนุตรโภจน์ (2544) ศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในงาน มีความสัมพันธ์ กับความผูกพันต่อองค์การ เพราะเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลตอบแทนคือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ และHackman and Oldham (1980) ได้เสนอแบบจำลองคุณลักษณะของงาน แสดงถึง คุณลักษณะของงาน 5 มิติ ที่เป็นตัวสร้างสภาพทางจิตวิทยา (Psychological States) ที่จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ของบุคคลและงานมีผลต่อแรงจูงใจ และความพึงพอใจในการทำงาน หากองค์การ มีคุณลักษณะของงานที่พึงประสงค์ ก็จะทำให้พนักงานมีความพึงพอใจในงาน ไม่ลาออก หรือเปลี่ยนงานบ่อย ทำงานให้กับองค์กรอย่างเต็มที่ และรู้สึกผูกพันต่อองค์กร

บริษัท คริสเซ่น ออร์คราฟท์ อินฟิร์เมชัน ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูน เป็นองค์กร หนึ่งที่ให้ความสำคัญด้านความผูกพันต่อองค์การ เห็นได้จากการจัดตั้งฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ปฏิบัติงานด้านบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยเฉพาะ ทำหน้าที่รับสมัคร คัดเลือก สอนงาน และพัฒนาพนักงานทุกด้านให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน พิจารณาจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าชุดปฏิบัติงาน ฝึกอบรมภาษาอังกฤษ เป็นการอำนวยความสะดวกแก่พนักงาน เพื่อจูงใจให้พนักงานมีความตั้งใจปฏิบัติงานและผูกพันกับบริษัท จากสติ๊กิลาราออกจากรากของบริษัท ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งให้เห็นว่าพนักงานมีความผูกพันต่อองค์การ และต้องการคงอยู่กับองค์การ ต่อไปหรือไม่ พบว่า พนักงานมีสถิติการลาออกจากเพียงร้อยละ 10 และมีพนักงานที่มีอายุงานมาก จำนวนมาก ดังนั้น ผู้ศึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทดังกล่าว จึงมีความสนใจศึกษา

ความสัมพันธ์ ระหว่าง คุณลักษณะของงานความพึงพอใจในการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์การ และทั้งคุณลักษณะของงาน และความพึงพอใจในการทำงาน มีอำนาจในการพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานในบริษัทหรือไม่ และเพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างคุณลักษณะของงาน ความพึงพอใจในการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์การ ของ พนักงานบริษัท คริสเซ่น ออร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิสเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูน
- เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ ของคุณลักษณะของงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ต่อความผูกพันต่อองค์การ ของ พนักงานบริษัท คริสเซ่น ออร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิสเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูน

คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความผูกพันต่อองค์การ หมายถึง ภาวะทางจิตใจที่บุคคลมีความรู้สึกยึดมั่นต่อองค์การของตน โดยบุคคลจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ โดยการยอมรับ ยึดมั่นในค่านิยม และเป้าหมายขององค์การ พยายามที่จะช่วยให้องค์การประสบความสำเร็จ รวมถึงการรักษาไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกภาพขององค์การ

คุณลักษณะของงาน หมายถึง ลักษณะของงานที่มีความหมาย ก่อให้เกิดแรงจูงใจ และความพึงพอใจในงาน เป็นงานที่มีความท้าทายความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน มีลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ ความหลากหลายของทักษะ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของงาน ความสำคัญของงาน ความมีอิสระในการตัดสินใจในงาน ผลลัพธ์ที่ออกลับจากงาน

ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ภาวะของการมีอารมณ์ในทางบวกที่มีผลเกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินประสบการณ์ในงานของคนหนึ่ง ขึ้นอยู่กับว่างานนั้น ได้ทำให้บุคคลผู้นั้นได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกาย และจิตใจมากน้อยเพียงใด ซึ่งวัดได้จากมิติของความพึงพอใจในงาน 11 มิติ คือ ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ

ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นโยบายและการบริหารงาน การปักครองบังคับบัญชา สภาพการทำงาน เงินเดือนและสวัสดิการ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และความมั่นคงในงาน

พนักงาน นายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในบริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิลเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย พนักงานประจำ จำนวน 200 คน และ พนักงานรายวัน จำนวน 781 คน

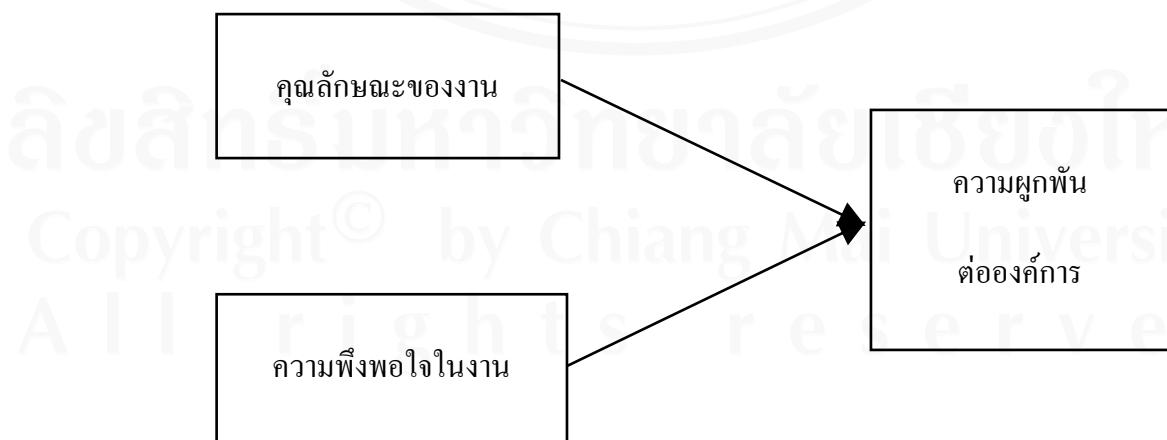
ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ พนักงานบริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิลเต็ม ไทยแลนด์ จำกัดจังหวัดลำพูน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างศึกษาที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % และความผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่เกิน 1 % จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 981 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปร คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของงาน ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการทำงาน และความความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน

กรอบความคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน ความพึงพอใจในการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานบริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิลเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูน โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย รายละเอียดดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะของงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับความผูกพันต่อองค์การ ของพนักงาน บริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิสเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูน
2. ความพึงพอใจในการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับความผูกพันต่อองค์การของ พนักงานบริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิสเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูน
3. คุณลักษณะของงาน และความพึงพอใจในการทำงาน มีอำนาจพยากรณ์ความผูกพัน ต่อองค์การ ของพนักงานบริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิสเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัด ลำพูน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงาน ความพึงพอใจในการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์การ ของ พนักงานบริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิสเต็ม ไทยแลนด์ จำกัดจังหวัดลำพูน
2. ทำให้ทราบว่าคุณลักษณะของงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ต่างมีอำนาจพยากรณ์ ต่อความผูกพันต่อองค์การ ของ พนักงานบริษัทคริสเซ่น แอร์คราฟท์ อินทีเรีย ชิสเต็ม ไทยแลนด์ จำกัด จังหวัดลำพูนหรือไม่

